

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Mateřská škola Rýmařov, Janovice, Zámecký park 6,
okres Bruntál**

793 42 Janovice, Zámecký park 6

Identifikátor zařízení: 600 131 271

Zřizovatel: Město Rýmařov, MěÚ Rýmařov, Náměstí Míru 1, 795 01 Rýmařov

Okresní úřad, referát školství, Nádražní 20, 792 01 Bruntál

Termín konání orientační inspekce: 11. leden 2001

Čj.	141 21/01-11056
Signatura	onlau114

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Charakteristika zařízení

Mateřská škola s právní subjektivitou je umístěna v rekonstruované starší budově bývalého zámku, dlouhodobě je zde v provozu jedna třída. Součástí školy je školní jídelna. Část zámeckého parku je využívána jako školní zahrada se starším standardním vybavením.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Při posuzování systému plánování a přípravy pedagogů na výchovu a vzdělávání dětí bylo zjištěno, že škola zohledňuje místní podmínky a prostředí, ve kterém se nachází a reaguje na aktuální složení dětské skupiny ve třídě. Plánování vychází z dlouhodobé koncepce mateřské školy zaměřené především na vývoj příznivých vztahů mezi dětmi a na podchytení jejich potřeb a zájmů prostřednictvím dramatické výchovy (práce s loutkami), hrou na flétnu, sezónních činností (lyžování), tělesné výchovy s prvky jógy a ekologické výchovy. V letošním školním roce má škola za úkol zvládnout adaptaci šesti dětí místního dětského domova přijatých k pravidelné docházce. Program výchovně-vzdělávací práce obsahuje tematické okruhy pro týdenní námětové plánování, které jsou vybrány vzhledem k možnostem předškolního zařízení. Rovnoměrné zastoupení všech výchovných složek a výchovných cílů je v souladu s obecnými požadavky na výchovu předškolních dětí. Metodická, organizační i materiální příprava učitelek na výchovnou práci byla velmi svědomitá, projevila se zde jejich dlouholetá pedagogická praxe a zřejmá snaha o integraci jednotlivých výchovných složek. Stanovené cíle byly diferencovány ve vztahu k věkovým zvláštnostem a individuálním schopnostem jednotlivých dětí a to zejména dětí z dětského domova, u kterých dosud probíhá adaptační období.

Plánování činností a celková teoretická i praktická příprava pedagogů na denní výchovně-vzdělávací činnosti je velmi dobrá.

Podmínky vzdělávací činnosti

Provoz předškolního zařízení je zajišťován ředitelkou a učitelkou - pedagogickými pracovníci, které splňují podmínky vyhlášky č. 139/97 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců a dvěma provozními pracovníci (školnice a kuchařka). Souběžného působení obou pedagogických pracovníků v přímé práci s dětmi je využíváno k zájmové činnosti (divadlo, hra na flétnu), k individuální logopedické péči o 10 dětí a k přípravě nejstarších dětí na vstup do základní školy.

Škola má kromě třídy také hernu určenou k pohybovým činnostem dětí. Hraček a učebních pomůcek je zde dostatečné množství, podle možností a finančních prostředků jsou postupně inovovány, pořízována je také dětská i pedagogická literatura. Děti se stravují v samostatné jídelně, která je součástí školy. Stanovený režim dne (intervaly mezi jídly, pobyt venku, odpočinek dětí) vyhovuje psychohygienickým požadavkům a je dostatečně dynamický vzhledem k aktuálním potřebám dětí, pitný režim je zaveden. Výjimku z počtu zapsaných dětí (27 dětí, z toho 6 dětí dětského domova) má ředitelka schválenou školským úřadem a zřizovatelem (usnesení rady MěÚ č. 940/40/00 ze dne 16. 10. 2000, čj. 2000-10-18).

Škola má vytvořeny podmínky pro rozvíjení dětí se speciálními potřebami. Jedná se především o logopedickou péči, kterou zde poskytují obě pedagogické pracovníce (zároveň

logopedické asistentky) pod odborným vedením Pedagogicko-psychologické poradny Bruntál (dále PPP). Talentovaným dětem škola dlouhodobě umožňuje zapojit se do zájmové činnosti v oblasti dramatické výchovy, kterou vede ředitelka. Ve škole jsou k dispozici různé druhy loutek, maňásků a dalších pomůcek a doplňků.

Výrazný vliv na průběh výchovně-vzdělávacího procesu má přijetí dětí z Dětského domova v Janovicích, které vyžadují zvláštní přístupy ve výchovně-vzdělávací činnosti i změny v organizaci a tvorbě podmínek pro denní pedagogickou činnost.

Personální, materiální i psychohygienické podmínky pro život dětí v mateřské škole jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Při hodnocení účelnosti a organizace výuky, použitých forem a metod práce bylo přihlédnuto k současným podmínkám a složení třídy. Nabídka činností je dostatečně bohatá, v pedagogickém procesu jsou využívány různé vzdělávací postupy, např. smyslová výchova, pohybová výchova, jóga, tvořivá dramatika, dramatizace, citová výchova a relaxační techniky. Přímé řízení činností s celou dětskou skupinou jsou minimalizovány, těžiště práce učitelek je převážně v individuální činnosti. Děti, které nejsou dostatečně adaptovány na prostředí mateřské školy, potřebují zvýšenou pozornost, stimulaci a organizace činností je z tohoto hlediska náročná, vyžadující častější změny. Učitelky se snaží vytvořit širší prostor pro individuální nebo částečně řízenou činnost tak, aby měly všechny děti možnost uplatnění a seberealizace. Pozorováním bylo zjištěno, že výchovně-vzdělávací činnost je organizována v souladu s vývojovými zvláštnostmi s cílem zapojit co nejvíce smyslů dítěte. Učební příležitosti jsou navozovány přirozeně na základě předchozích znalostí, dovedností a získaných zkušeností dětí (pobyt venku, vycházky, výlety, kulturní zážitky). Hygienické a stravovací návyky dětí jsou vcelku dobře zvládnuty, kulturní a společenské návyky jsou rozvíjeny průběžně a důsledně se snahou o dobré vzájemné vztahy mezi dětmi. Mateřská škola navázala žádoucí spolupráci s vedením dětského domova za účelem co nejdříve sjednotit výchovné působení obou institucí na svěřené děti.

Výchovně-vzdělávací činnost je velmi dobře podchycená, organizovaná metodami odpovídajícími současným požadavkům předškolní výchovy.

Motivace a hodnocení

Motivační postupy s využitím předchozích zkušeností, dovedností a poznatků dětí byly dobře zvolené, účinné, podporující zájem dětí i radost z činnosti. Hodnocení bezprostředního výkonu dítěte bylo převážně pozitivní. Citové prožívání a zapojování smyslů bylo aktivizující, zřejmé zejména u dětí, které delší dobu navštěvují mateřskou školu.

Zvolené motivační postupy a hodnocení dětí jsou na velmi dobré úrovni.

Interakce a komunikace

Spolupráce a způsob komunikace mezi pedagogy a dětmi je založena na partnerství, na správném povzbuzování dítěte k lepšímu výkonu, na důvěře a opoře, kterou dítě cítí a na dodržování vzájemně dohodnutých pravidel (pomoc mladším spolužákům, dodržování hygienických zásad, aktivní příprava na činnost). Atmosféra ve třídě byla velmi příznivá pro přirozený dětský projev. Celkový výchovný styl je založen na praktických zkušenostech, dobrých osobních kompetencích a invenci pro potřeby dětí.

Úroveň interakce a komunikace je vynikající.

Spontánní činnosti

Uspořádání vnitřního prostředí umožňuje dítěti volnost ve výběru hraček a pomůcek. Učitelky citlivě vedou děti ke zdokonalování hry a nenásilně při ní koordinují jejich projevy. Děti mají možnost rozvíjet svou tvořivost v každodenní nabídce výtvarných nebo pracovních činností. Navazují zde na bezprostřední prožitky nebo na předchozí zážitky a odpozorované skutečnosti. Pohybové aktivity dětí jsou podporovány v prostorách, které to umožňují (tělocvična, bezprostřední okolí školy). Spontánní projevy dětí, které procházejí adaptačním postupem jsou zvlášť sledovány a usměrňovány.

Úroveň spontánních činností je velmi dobrá.

Řízené činnosti

Rozvíjení dovedností, schopností a poznatků prostřednictvím řízených činností je rovnoměrné, v souladu s plánovanými úkoly obsaženými v týdenních plánech. Organizace řízených činností dětem umožňovala aktivní spoluúčast a akceptovala přiměřené nároky na jejich osobní tempo. Děti ve výtvarné výchově zpracovávaly širší téma (*Les a jeho ochrana*), o kterém měly již soubor různých poznatků. Učitelka dala dětem možnost malovat i kreslit, při čemž diferencovala náročnost na výkon jednotlivců. Šíře nabídky, vhodná motivace a využití předchozích pozorování, prožitků a poznatků způsobily, že děti byly na svou činnost soustředěny. Integrovaná řízená činnost (rozvíjení poznání, hudební a pohybová výchova) se skupinou dětí plně uspokojila jejich zájem a poskytla jim prostor k sebeuplatnění.

Velmi dobrá je i úroveň řízených činností.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Pozorováním, kontrolou a rozborem bylo prokázáno, že výchovně-vzdělávací činnost školy je pravidelně realizována v rámci motivačního celku a se snahou co nejvíce individualizovat výchovu dítěte. Jednotlivé okruhy témat jsou vybrány v souladu s podmínkami, ve kterých se předškolní zařízení nachází. Organizace řízených i spontánních činností, volba metod, forem a prostředků v souhrnu uspokojují nároky dětí. Učitelky projevují pedagogicky zralý přístup k dětem a žádoucím způsobem ovlivňují jejich osobnostní rozvoj. Pozitivní klima školy, způsob komunikace a vzájemného soužití dětí s dospělými je motivující a působí příznivě na vývoj správných životních postojů, povzbuzuje jejich zdravou sebedůvěru a osobní samostatnost. Výchovně-vzdělávací proces během dne měl velmi dobrý průběh.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy nebyla v písemné podobě předložena. Dlouhodobé zaměření výchovně-vzdělávacích činností vychází z podmínek, ve kterých se mateřská škola nachází (personální obsazení, postavení školy v okrajové části města) a je orientováno na rozvoj osobnosti dítěte ve vztahu k vrstevníkům, dospělým a k životnímu prostředí. Roční plán uvádí stručnou analýzu činnosti školy v uplynulém školním roce a deklaruje řadu úkolů pro tento školní rok. Některé úkoly jsou rozpracovány zvlášť, např. rámcový plán ekologické výchovy,

nástin spolupráce s rodiči, s *Mysliveckým sdružením*, se vzdálenou mateřskou školou (*Svatý Kopeček u Olomouce*) a se základní školou. Z dokumentace nevyplývá, zda jde o oboustranné partnerské dohody. Další úkoly poskytují přehled činností s dětmi, které mají být během roku uskutečněny, avšak prostředky realizace nejsou vždy uvedeny (např. adaptace dětí z dětského domova). Výčet všech zadání v plánu neodděluje zvlášť základní výchovně-vzdělávací program od dalších nadstandardních aktivit školy, jako je dramatický kroužek, hra na flétnu.

Z hlediska požadavku na operativní řízení školy roční plán poskytuje informace o konkrétní činnosti ředitelky školy, o její kontrolní a hospitační činnosti, o programu a náplni pedagogických a provozních porad, o způsobu individuálního vzdělávání pedagogů, o spolupráci se sponzory. Předložen byl také organizační řád právního subjektu a vnitřní řád školy, který je určen zejména rodičům.

Způsob tvorby vzdělávacího programu a efektivita plánování byly při posouzení praktického řízení školy vyhodnoceny jako průměrné.

Organizování

Základní pravidla organizace výchovně-vzdělávacího procesu, provozu a chodu školy jsou stanoveny organizačním řádem, vnitřním řádem, režimem dne, rozpisem pracovní doby provozních zaměstnanců a rozvrhem přímé výchovné práce pedagogů. Některé dokumenty nejsou opatřeny datumem a nejsou příslušnými zaměstnanci signovány.

Při organizování a řízení předškolního zařízení vychází ředitelka z předpokladu samostatnosti a osobní odpovědnosti jednotlivých pracovníků. Určené kompetence poskytují dostatečný prostor pro seberealizaci zaměstnancům a uplatnění osobní zájmové orientace pedagogům (logopedie, hra na flétnu, dramatické dovednosti, jóga, výtvarná výchova). V současné době je nutné zvládnout adaptační období u dětí z dětského domova. Specifická péče, která jim musí být poskytována v rámci jejich socializace vyžaduje i některá organizační opatření, např. častější dělení dětí na skupiny v rámci plnění výchovně-vzdělávacího programu.

Při kontrole povinné dokumentace dle zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů bylo zjištěno, že evidence dětí přijatých v tomto školním roce k docházce do mateřské školy je neúplná, 11 dětí není řádně zaevidováno.

Škola pečuje o deset zdravotně postižených žáků, integrovaných převážně k logopedické péči. Čtyři z nich byly šetřeny privátním klinickým psychologem, šest dětí šetřila PPP Bruntál, avšak její odborné posudky nejsou dosud na škole k dispozici. Individuální programy pro všechny děti jsou ředitelkou vypracovány.

Další operativní dokumentace (přihlášky, docházka, zápisy z porad, zápisy z třídních schůzek, kronika) ředitelky školy a třídní dokumentace (týdenní námětové plány, přehled výchovné práce) je vedena a má dobrou vypovídací hodnotu. Důvěrné informace a ochrana dat jsou řádně zajištěny.

Vnitřní i vnější informační systém je založen na každodenním kontaktu zaměstnanců s rodiči. Škola pořádá akce, které mají již svoji tradici, např. besídky, přednášky, slavnosti, výlety, činnost dramatického kroužku v mateřské škole i na veřejných vystoupeních). Rodiče pravidelně pomáhají při úpravách bezprostředního okolí školy. V tomto školním roce je navázána také spolupráce s novým vedením dětského domova. Škola dlouhodobě poskytuje logopedickou péči všem přijatým dětem. V rámci podpory zdraví dětí zařazuje do denních pohybových aktivit prvky jógy a hru na zobcovou flétnu. Ze zájmových aktivit je to především práce dramatického kroužku.

Při hodnocení kvality a funkčnosti organizačního uspořádání předškolního zařízení a informačních systémů byla rozlišena kvalita vedení dokumentace školy vyplývající explicitně i implicitně z obecně platných právních norem a úroveň zavedených praktických postupů při celkové činnosti školy. Vedení dokumentace školy je hodnoceno jako průměrné, byly zde zjištěny nedostatky týkající se vypovídací hodnoty i administrativní úrovně písemností. Pedagogické řízení je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

V mateřské škole jsou vytvořeny velmi dobré podmínky pro všechny účastníky pedagogického procesu. Ředitelka preferuje demokratický styl řízení a dobré mezilidské vztahy. Ve výchovném procesu je dobře využito osobní zájmové orientace obou pedagogických pracovníků, které se dále průběžně vzdělávají v oblast logopedie, jógy, hudební výchovy (aerobic, lidové tance) a výtvarné výchovy (výtvarné dílny, keramika). K individuálnímu studiu pro letošní rok jsou vybrána témata o agresivitě dětí a o výchově jiných etnických skupin.

Ředitelka poskytuje pracovníkům dostatek prostoru pro seberealizaci a velmi dobře uplatňuje vlastní aktivní přístup k potřebám dětí, rodičů i zaměstnanců.

Kontrolní mechanismy

V kontrolním systému ředitelky je rozlišena každodenní vnitřní kontrola provozních a hospodářských činností, dodržování obvyklého režimu, který je součástí řádu školy. Kontrola efektivity pedagogické činnosti je sledována průběžně i formou hospitační činnosti (dle plánu). Pro hodnocení práce učitelky nejsou zvláště postavená kritéria, osobní hodnocení bylo dosud stanoveno školským úřadem, finanční odměnu za mimořádnou aktivitu ředitelka poskytuje. Průběžnost vyhodnocování souladu mezi plánováním, organizací a řízením není zcela zřetelná.

Způsob a účinnost kontroly jsou průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Z posouzení všech výše uvedených ukazatelů a požadavků na kvalitu řízení vyplývá, že ředitelka klade důraz především na příznivé pracovní klima a funkčnost mezilidských vztahů. Potřeba systematického, koncepčního uspořádání veškerých činností předškolního zařízení včetně vedení příslušné dokumentace a potřeba zajištění zpětné vazby je nevýrazná. Celkově je odborné řízení hodnoceno jako průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení předškolního zařízení do sítě škol a školských zařízení čj. 611/13/2000-Ř ke dni 1. 9. 1999
- povinná dokumentace ve smyslu zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- roční plán školy
- tematické plány přímé výchovné práce
- přehled výchovné práce
- dokumentace k integrovaným zdravotně postiženým žákům

- individuální plány pro integrované děti
- organizace školy, řád školy
- hospitační záznamy ředitelky školy
- zápisy z pedagogických a provozních porad
- výtvarné práce a výrobky dětí, grafické listy

ZÁVĚR

Pozitiva:

- velmi dobrá úroveň interakce a komunikace pedagogů a dětí
- individuální pedagogické působení na děti z dětského domova
- nabídka zájmové činnosti
- logopedická péče

Negativa:

- nedostatky ve vedení povinné dokumentace

Mateřská škola svojí činností a svým působením reaguje na současné požadavky předškolní pedagogiky i na sociodemografické podmínky v prostředí, kde se nachází. Respektuje práva dětí, rodičům vychází vstříc a snaží se zvyšovat jejich podíl na programu školy. Dětem je zde poskytována odborná pomoc i možnost zájmové činnosti. Spolupráce s dalšími školskými zařízeními je zavedena, síť vnějších kontaktů je dále rozšiřována. Mateřská škola svoji úlohu plní velmi dobře.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou dle dílčích zjištění efektivně využívány.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Pavlíčková	M. Pavlíčková v.r..
Členové týmu	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. I. Tuček v.r..

V Bruntálu dne 23. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 1. 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Iva Valová

Iva Valová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Bruntál, ref. školství	12. 2. 2001	141 50/01-11056
Zřizovatel OÚ Rýmařov	12. 2. 2001	141 49/01-11056

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek.